

ŽEGNANJE V CERKVI MARIJE POMAGAJ *ob 80-letnici begunstva in izseljenstva*

Kraljica venca rožnega, naj celi svet ti hvalo da!, tako smo začeli praznovanje žegnanja v spominski cerkvi Marije Pomagaj, ob 80-letnici begunstva in izseljenstva v nedeljo, 25. maja 2025 ob 9.30 uri.

Že devet dni prej pa smo prisluhnili devetdnevni, ki jo je pripravil g. Robert Brest in nas s poslušanjem Marijinih pesmi, duhovne misli in molitvijo uvedel v premišljevanje, kako nam naša Mati Marija kaže pot upanja in pomaga h končnemu cilju, ki so nebesa. Hvaležni moramo bili, da nam je sam Sin božji dal Marijo za našo duhovno mater. Ona nas spremlja in nam stoji ob strani, da potem nje pridemo v nebeški raj.

Prvoobhajanci iz vseh šol in osnovnošolski otroci so pod vodstvom učiteljic vodili molitev rožnega venca.

Otroci so, na spodbudo g. Roberta, že ves teden barvali podobo Marije Pomagaj obkroženo z rožicami različne velikosti. Vsaka rožica je bila pobarvana, ko so molili, ali naredili dobra dela, ali mamico in atija ubogali na prvo besedo, ali govorili po slovensko. Vse te

pobarvane podobe Marije Pomagaj so položili pred oltar v košaro, po vsaki desетки, in darovali tudi oni svoja dejanja ljubezni.

Možje in fantje so peli pete litanije Matere Božje pod vodstvom ge. Lučke Kastelic, ki je igrala na orglah.

Nato je g. Franci Cukjati v spremstvu ministrantov izpostavil Najsvetejše in smo zapeli pesem V zakramentu vse svetosti...

Z zvončkom in pesmijo "Bodi nam pozdravljena, o nebes kraljica" smo srca pripravili za sv. mašo, ki jo je daroval delegat g. Franci Cukjati. Spremljala ga je vrsta ministrantov ob vodenju Aleksa Zupanca.

Sv. mašo je vodila gdč. Ivana Tekavec. Z uvodom nas je spomnila, da je Marija Pomagaj kraljica Slovencev, ker je spremljala naše starše in stare starše kot begunce in jih držala za roko, da so ohranili življenje, ko so zapustili domovino po težkih poteh v iskanju svobode, in da se po 80 letih še vedno k njej zatekamo.

Prvo berilo iz knjige Razodetja je brala ga. Andrejka Vombergar, o ženi obdani s soncem. Psalm ga. Pavlinka Dobovšek, drugo berilo pa Tomaž Magister, kjer Apostol Pavel posreduje novico rojstva Odrešenika, roje-

nega iz žene

Evangelij je oznanilo vesele novice Marijine Materinske ljubezni, ki je vedno pozorna na potrebe svojih otrok in ponižna do samega Božjega Sina.

V pridigi je g. Franci razlagal evangelij in poudaril Marijino prisotnost v Jezusovem življenju, tako kot je bila tudi vodnica beguncev, ki so zaradi vere morali v izseljenstvo in so v Mariji našli oporo in moč.

Prošnje je pripravila gdč. Viki Selan. Jure in Lenčka Komar sta nesla darove na oltar

Po obhajilu smo molili in še zapeli Zahvalno pesem.

Pela je skupina pevcev pod vodstvom ge. Lučke Kastelic, največ ljudsko petje.

Po blagoslovu smo peli "Marija skoz življenje" v zahvalo za življenje in vero v teh 80 letih begunstva in izseljenstva in s prošnjo, naj Marija prosi za nas in nas varuje s svojim plaščem, ko se njej zatekamo.

Po sv. maši smo v dvorani škofa Rožmana imeli zakusko. Na odru nas je spremljala slika Marije Pomagaj, okrašena z rožami. Ob pogrnjenim mizah, s sendviči, empanadami, golažem in pecivom, smo utišali lačne želodce in se še kaj pomenili. Mladina je poskrbe-

la za postrežbo. Vse je bilo zelo lepo organizirano s sodelovanjem vseh domov.

Matjaž Godec je fotografiral, Aleks Šuc pa pripravil luč in zvok in še povezavo v živo na spletu, da bi se lahko tudi virtualno udeležili rojaki, ki zaradi bolezni ali daljave niso mogli biti prisotni.

G. Franci pa je tudi se zahvalil g. Robertu, ki je konec tedna na romarskem potovanju v Mendozi spovedoval, obiskal bolnike, molil rožni venec in praznoval z rojakimi, ki so blizu Andov.

Posebno zahvalo vsem, ki so vse organizirali, okrasili Cerkev, oltar, rože, pripravili pesmi, peli, igrali na orgle, sodelovali pri sv. maši, mežnarjem, uredili vrt, zakusko in pripravili in pospravili dvorano.

Marija, naša Mati, nas z nebes varuje in kliče, naj jo držimo za roko, onanas ne bo nikdar izpustila, naj bo njen "zgodi se tvoja volja" tudi naš klic Bogu, da izpolnimo njegovo voljo in hrepenimo po nebesih.

MG

fotografije: Matjaž Godec

OBISK IZ SLOVENIJE

V soboto, 12. aprila smo dobili v Prešernovi šoli obisk delegacije iz Slovenije. To so: Predsednica Komisije Državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu in vodja delegacije Suzana Lep Šimenko, članica Komisije Vera Granfol, član Komisije Franci Kepa, Sekretarka Komisije Polona Klemenčič ter sodelavka

Urada R.S. za Slovence v zamejstvu in po svetu Jasna Vrečko.

Ob tej priliki so bile povabljene vse voditeljice slovenskih sobotnih šol, udeležile so se Nina Pristovnik Diaz, Irena Urbančič Poglajen, Lucijana Servin Čeč in Angelika Smole Selan.

Čim so prispeli na Pristavo sta jih sprejela voditeljica Prešernove šole ga. Andrejka Pappež Cordoba in predsednik Pristave g. Bine Magister. Najprej so jim pokazali vrtec slovenske šole, ki ima letos 13 otrok in 3 učiteljice. Otroci so ravno risali pirhe, kar je gostom prišlo prav do srca! Medtem, ko jim je predsednik doma pokazal pristavne prostore, predvsem kapelo sv. Cirila in Metoda se je na dvorišču že slišal otroški živ žav. Zbrani ob Prešernovem kipu je pozdravila vse navzoče voditeljica Prešernove šole in spregovorila nekaj besed, kjer

je predstavila šolo in Dom.

Zatem so otroci 6. in 7. razreda čustveno recitali poezijo "Prelepa si bela Ljubljana" in na koncu je vsa šola zapela tri narodne pesmi ter izročila vsakemu gostu lep šopek rož in spominsko knjigo.

Ob končanem šolskem nastopu smo se pomaknili v dvorano, kjer so starši šolskih otrok bogato pogostili vse navzoče. Najprej je postal nekaj besed predsednik doma, nato tudi

šolska referentka Lucijana Servin in opisala njihovo problematiko v današnjem času v dobi, kjer šolski otroci pripadajo že tretji ali četrti generaciji naše slovenske skupnosti v Argentini. Takoj zatem, ob pogrnjenih mizah, se je razvil pogovor, kjer je vsaka voditeljica lahko predstavila svojo šolo.

Na koncu obiska so se gostje pomaknili v sejno sobo, kjer so podpisali spominsko knjigo.

P.

NAŠ DOM SAN JUSTO

Velika noč

Velika noč je za kristjane najbolj pomemben praznik, saj se ob njem spominjamo vstajenja Jezusa Kristusa. To ni le zgodba o čudežu, ampak resničen dogodek, ki za mnoge simbolizira novo upanje, zmago življenja nad smrtjo in vero, da se življenje ne konča s smrtjo. V tem prazniku verniki iščejo tolažbo, navdih in moč, ki jo daje vera – še posebej v težkih trenutkih. Velika noč nas vabi, da se znova vprašamo, kaj nam pomenita ljubezen in zaupanje v nekaj večjega od nas samih.

Priprave na Veliko noč so se začele na Cvetno nedeljo. Slovesno sveto mašo, ki jo je obogatil Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, smo pričeli s procesijo. Z blagoslovom oljčnih vejic in butaric smo pozdravili Zveličarja. Otroci so s ponosom držali butarice, ki so jih prejšnji dan pletli v Balantičevi šoli. Med sveto mašo smo v zbranosti in tišini prisluhnili Pasijonu, ki so ga ganljivo peli g. Robert Brest, Andrej Mehle in Marjan Godec. V popoldanskih urah so v dvorani Našega doma mladi pripravili mladinski Križev pot. Njihova skrbna priprava prostora je ustvarila vzdušje, ki je spodbudilo k poglobljenemu razmišljanju.

Na veliki četrtek so se mladi udeležili svete maše v Slovenski hiši, kjer so, z zborovskim petjem Centralne mladine, sodelovali pri bogoslužju ter skupaj molili. Na veliki petek je mladina barvala pirhe. Na veliko soboto smo se vsi Sanjuščani ponovno zbrali v Našem domu, kjer je g. Robert Brest blagoslovil velikonočne dobrote. Srečanje rojakov je potekalo v prisrčnem in vselem duhu, prežeto z občutkom povezanosti in

prazničnega miru.

Velikonočno nedeljo smo začeli s slovesno vstajenjsko sveto mašo v sanhuški stolnici. Daroval jo je g. Robert Brest za vse žive in pokojne rojake našega okraja. Ob njem so ministrirali mladi pomočniki, bogoslužje pa je s petjem obogatil Mešani pevski zbor San Justo, pod vodstvom prof. Diega Pereza.

Po blagoslovu je g. Robert Brest, skupaj z vsemi šolarji Balantičeve šole, stopil pred oltar Marije Pomagaj in nas njej izročil. V tem preprostem, a globoko čustvenem trenutku so otroci začutili toplino materinske ljubezni, ki nas spremlja na vsakem koraku življenja.

Po obredu smo se zbrali v glavni dvorani Doma, kjer so vsi odseki voščili veselo Alelujo. Prisluhnili smo z občutkom podanim recitacijam mladih, pod režijo Vančija Štrublja. Njihove besede so se prepletale z glasbo – pesmimi MPZSJ, pod vodstvom ge. Metke Malovrh. Po akademiji, smo skupaj zaužili velikonočni žegen, ki so ga s skrbjo pripravile gospe Našega doma. Po zajtrku je Zveza mater in žena pripravila še tradicionalni žreb velikonočnih košar.

Iskrena hvala vsem – mladim recitatorjem za čudovit nastop, pevskemu zboru za ubrano petje, vsem odsekom Doma za pripravo prostora, čiščenje in postrežbo ter vsem navzočim za skupno praznovanje, sodelovanje in prijetno praznično vzdušje.

Nastopajoči: Marjanca Čop, Katja Zupanc, Aleks Zupanc, Lucijana Vombergar, Jana Altini, Bojan Erjavec in Nataša Oblak.

Slike: Lučka Oblak

Občni zbor

V nedeljo, 30. marca, smo v Našem domu izvedli 68. občni zbor.

Dan smo začeli z mladinsko sveto mašo v stolnici v San Justu, ki jo je daroval g. Robert Brest. Po zaključku maše in skupnem zajtrku so se člani Našega doma zbrali na rednem občnem zboru.

Predsednik doma, g. Marjan Godec, je ob začetku prisrčno pozdravil vse navzoče ter povabil k minuti molka v spomin na vse člane, ki so nas v letu 2024 zapustili.

Zatem je sledil uradni del zbora z imenovanjem članov za podpis zapisnika ter komisije za štetje glasov.

Zapisnik lanskega leta je prebrala tajnica gdč. Sonja Miklič v katerem je bilo podrobno opisano delo in sodelovanje vseh odsekov doma ter ohranjanje vere naših prednikov in slovenske kulture. Svoji poročili sta dostavila še blagajnik g. Marko Trpin in nadzornik g. Toni Rován.

Nato se je g. predsednik zahvalil odbornikom za vso pomoč, trdno delo in podporo skozi leto. Še posebno se je zahvalil odbornikom, ki so letos zaključili svoj mandat. Tudi se je zahvalil vsem članom, ki vedno stojijo ob strani in podpirajo delo odbora in vseh odsekov.

Sledile so volitve. Volili smo dva nova člana za glavni odbor in pet novih pomočnikov v širši odbor.

Novoizvoljeni Odbor je sestavljen na sledeči način:

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: g. Marjan Godec

Podpredsednik: g. Maks Malovrh

Tajnica: gdč. Sonja Miklič

Blagajnik: g. Marko Štrubelj

Gospodinja: ga. Metka Trpin Zafra

Kulturni ref.: g. Vanči Štrubelj

Odbornik: g. Dani Zupanc

Nadzornik: g. Karel Groznik

Podnadzornik: g. Pavel Modic

ŠIRŠI ODBOR (pomočniki):

gdč. Veronika Malovrh

g. Marko Trpin

g. Pavli Malovrh

g. Lojze Erjavec

g. Pavel Zafra

S srečanja smo se poslovili v duhu skupne molitve. Iskrena hvala vsem, ki ste bili z nami – s svojo prisotnostjo ste prispevali k lepemu zaključku. Novemu odboru pa želimo veliko poguma, uspeha pri novih izzivih in predvsem vztrajnosti ter predanosti pri nadaljnjem delu.

Naš dom San Justo

MESEC SPOMINA

IZJAVA SŠK ob 80. obletnici izvensodnih pobojev po koncu II. svetovne vojne

Ob 80. obletnici izvensodnih poveljnih pobojev po koncu II. svetovne vojne se slovenski škofje v molitvi spominjamo vseh žrtev in storilcev tega tragičnega dogajanja naše zgodovine.

Vojna je prinesla neizmerno trpljenje, razdelila narodno skupnost in za seboj pustila številne odprte rane, ki so še danes vir bolečine in nerazumevanja. Boleča narodna rana so nepokopane žrtve. Pokop vseh pobitih je temeljno človeško, pravno in civilizacijsko dejanje. Oviranje tega pokopa ali njegovo zavlačevanje pomeni kršenje človekovega dostojanstva in njegovih temeljnih pravic ter onemogoča spravi in sožitju v slovenskem narodu.

V Katoliški Cerkvi v Sloveniji smo zavezani temeljnim vrednotam evangelija: resnici, pravičnosti, odpuščanju, spravi in spoštovanju vsakega človeškega življenja. Vsaka žrtev, ne glede na narodnost, politično prepričanje ali vlogo v zgodovinskih dogodkih, ima pravico do dostojnega groba, molitve in spoštljivega spomina. Mrtvi ne smejo biti žrtve različne interpretacije preteklosti niti talci aktualnih ideoloških sporov.

Želimo si sprave, ki ne bo pozaba ali molk, temveč iskreno prizadevanje za celovito resnico, ki priznava vsako obliko trpljenja, brez potvarjanja zgodovine. Samo resnica nas bo osvobodila (prim. Jn 8,32).

Zavzemamo se za družbeni pogovor, ki temelji na resnici in sočutju ter presega obsojanje ali delitve. Cerkev želi z evangeljsko vizijo in molitvijo spremljati slovenski narod pri zdravljenju ran in pri gradnji skupne prihodnosti. Naj nas pri tem opogumijo besede apostola Pavla: »Bodite drug do drugega dobrosrčni in usmiljeni ter drug drugemu odpuščajte, kakor je tudi vam Bog milostno odpustil v Kristusu« (Ef 4,32).

Ob tej obletnici pozivamo odgovorne v družbi in vse državljane, da si skupaj prizadevamo za:

1. Jasno in pošteno priznavanje vseh oblik nasilja in obsodbo zločinskih izvensodnih pobojev, ne glede na to, kdo jih je povzročil.

2. Dostojen in pieteten pokop vseh umrlih, zlasti žrtev poveljnih pobojev, ki še vedno nimajo groba. Nedopustno je, da izkopane

žrtve pomora v jami pod Macesnovo gorico še vedno niso pokopane.

3. Določitev in ureditev trajnega mesta zadnjega počitka nasilno umorjenih žrtev, ki naj bodo tudi oprane madeža izdajalstva. Kot najbolj primeren kraj pokopa vidimo pokopališče na ljubljanskih Žalah.

4. Spodbujanje neodvisnega zgodovinskega raziskovanja in iskanje soglasja o zgodovinskih dejstvih, ki ne služi ideološkimi ciljem, ampak celovitemu razumevanju preteklosti.

5. Vzgojo za mir, spoštovanje človekovega dostojanstva in narodno sožitje, še posebej med mladimi generacijami.

6. Konkretna dejanja sprave, kot so skupne spominske slovesnosti, postavitve spominskih obeležij ter pobude, ki krepijo zaupanje in medsebojno spoštovanje.

V veri v Boga, Gospodarja zgodovine, ključemo, naj vse nas vodi na pot resnice, sprave in miru. Jubilejno sveto leto nam odpira nova vrata upanja: to so vrata vere v Božje odpuščanje in odrešenje, v moč sprave in lju-

bezni. Naj nas spomin na tragične dogodke spodbuja, da bomo zoreli v odgovornosti in edinosti pri graditvi prihodnosti. Ne dajmo se premagati hudemu, temveč premagujmo hudo z dobrim (prim. Rim 12,21).

Andrej Saje,
novomeški škof in predsednik Slovenske škofovske konference

Peter Štumpf,
koprski škof in administrator soboške škofije, podpredsednik Slovenske škofovske konference

Stanislav Zore,
ljubljski nadškof-metropolit

Alojzij Cvikel,
mariborski nadškof-metropolit

Maksimilijan Matjaž,
celjski škof

Anton Jamnik,
ljubljski pomožni škof

Franc Šuštar,
ljubljski pomožni škof

OkrOgle OBLETNICE

Slovensko bogoslovno semenišče v izseljenstvu (1 9 4 5 - 1 9 6 5)

Pred 80 leti, 25. junija 1945, je v Vatikanu Kongregacija za semenišča in univerze priznala Slovensko bogoslovno semenišče in teološko fakulteto v izseljenstvu kot del in nadaljevanje semenišča in teološke fakultete v Ljubljani.

Ko so komunisti maja 1945 prevzeli vlado v Sloveniji, se je večina bogoslovcev ljubljanske škofije umaknila z ostalimi slovenskimi begunci preko Ljubelja na Koroško. 38 bogoslovcev je bilo z ostalimi domobranci z zvijačo vrnjenih v Jugoslavijo, kjer so bili pobiti. Ostale bogoslovce so zavezniške oblasti prepeljale v Italijo v begunsko taborišče Monigo. Kljub pomanjkanju so se z nekaterimi profesorji teološke fakultete hitro organizirali in po zaslugi generalnega asistenta jezuitskega reda v Rimu p. Antona Prešerna, dobili naklonjenost papeža Pija XII in ustanovili semenišče in teološko fakulteto v izseljenstvu.

Semenišče je najprej dobilo na razpolago prostore v stari benediktinski opatiji Praglia blizu Padove, nato v Briksnu na južnem Tirolskem ter v Bagnoliju pri Neaplju, dokler se večina profesorjev in bogoslovcev ni odločilo za odhod v Argentino. V Argentini je semenišče delovalo najprej v mestu San Luis, končno pa dobilo svoje prostore v Adroguéju (južno predmestje Buenos Airesa). Semenišče je delovalo do leta 1965.

Duhovnik Andrej Farkaš je za 15. obletnico slovenskega semenišča v izseljenstvu za duhovniško revijo "Omnes unum" opisal, kakšen je bil začetek: "Med tistimi slovenskimi begunci, ki so jih Angleži sredi maja 1945 prepeljali iz Spittala na Koroškem v beneški Treviso, je bilo tudi precejšnje število duhovnikov in blizu dvajset bogoslovcev. Med duhovniki naj omenim prelata dr. Alojzija Odarja, salezijanca dr. Alojzija Tonka ter sebe... Prelatu Odarju se je porodila misel: Ali se ne bi dalo kaj narediti še za taboriške bogoslovce? Pomoč za bogoslovce se mu je zdela nujnejša od pomoči za duhovnike, češ, da se ne bi poklici v taborišču izgubili. Misel je postala zamisel v nekaj urah. G. ravnatelj italijanskega bogoslovja Bortoluzzi je izdelal konkreten načrt: Ljubljanski bogoslovci naj bi se preselili v sosednjo Praglijo, kjer je bilo dovolj prostora na razpolago. Opatija v Pragliji je dala prostore, ostalo pa je odprto glavno vprašanje: Kako dobiti bogoslovju pravno podlago in mu zagotoviti finančnih sredstev za bodočnost? Prelat Odar je naprosil dr. Tomca in mene, naj bi šla v njegovem imenu v Rim ter skušala najti stike s sv. stolico...

Po naročilu prelata Odarja sva dr. Tomc in jaz stavila vse nade na p. Antona Prešerna, slovanskega asistenta pri jezuitskem generalu. Sestanek s tem odličnim slovenskim članom Jezusove družbe je bil domač in priskrben. Najprej sva mu razložila razmere ter nas tragični eksodus; takoj nato pa sva prešla na konkretno vprašanje: begunski bogoslovci in njih šola ter vzdrževanje. Točno se spominjam, kako je sredi razvnetega razgovora p. Prešeren nenadoma vzkliknil: "Kaj pa, če bi prosili sv. stolico ne samo za semenišče in

bogoslovje, marveč kar za prenos ljubljanske teološke fakultete v Praglio?" Poskusiti je treba!

P. Prešeren mi je naročil, naj sestavim dvojeto izčrpnih poročil in dvojeto prošenj: prvo naravnost za sv. očeta, drugo za zadevno kongregacijo. Ob slovesu smo bili vsi edini v sodbi, da je treba streljati kar moči visoko: če nam Rim odbije fakulteto, nam bo dal vsaj semenišče!

Komaj nekaj dni je minilo, ko me je p. Prešeren poklical k sebi ter mi na moje nepopisno presenečenje povedal, da je obema prošnjama v celoti ugodeno: Semenišče v Pragliji dobi pravni značaj teološke fakultete, prelat dr. Odar bo imenovan za rektorja, sv. oče pa je naklonil prvi velik dar in obljubil vzdrževanje ustanove v bodočnosti po sv. stolici. Dobili smo več, kakor smo mogli pričakovati v sanjah!"

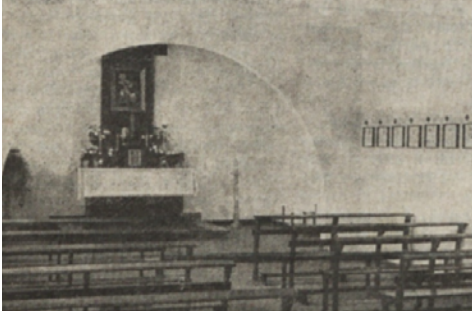
Posebno veselje je ob začetku slovenskega begunskega semenišča izrazil ljubljanski škof dr. Rožman, ki je za spirituala semenišča imenoval dr. Karla Truhlarja. Ekonomijo je prevzel salezijanec dr. Štefan Farkaš. V enem letu so bogoslovci opravili tri šolske semestre. Posvečenih je bilo 5 novomašnikov.

Septembra 1946 se je slovensko begunsko semenišče preselilo v prijazno južnotirolsko mesto Briksen. Proforski zbor je štel osem moči: prelat dr. Alojzij Odar, msgr. dr. Matija Slavič, prof. dr. Ivan Ahčin, prof. dr. Ignacij Lenček, dr. Janez Vodopivec, dr. Janez Kraljič, dr. Karel Truhlar in dr. Ludovik Čepón. Tukaj je bilo posvečenih 9 novomašnikov. Čeprav je bivanje tam bilo zelo ugodno, so nujni razlogi velevali drugam: italijanske oblasti niso bile naklonjene slovenski fakulteti v obmejni provinci, zavezniške oblasti pa so nameravale, predno odidejo iz Italije, dokončno rešiti begunsko vprašanje. Možnosti sta bili samo dve: bogoslovci naj se razidejo po italijanskih semeniščih ali pa se semenišče preseli iz Evrope. Enoglasno so vsi sprejeli slednjo rešitev. A kam iti?

Najugodnejša možnost se je ponudila v San Luisu v Argentini. Tamkajšnji škof je po posredovanju g. Janeza Hladnika in g. Jožeta Košička bil pripravljen sprejeti slovensko bogoslovje v svojo škofijo. S tem sta se strinjala tudi Kongregacija za semenišča in univerze ter škof dr. Rožman. Na koncu šolskega leta so profesorji in bogoslovci po skupinah odšli v Rim, kjer so jim preskrbeli potne liste in dovoljenja za pot v Argentino. Začasno so se nastanili v taborišču Bagnoli pri Neaplju, od koder so v dveh skupinah odpotovali v Argentino. Prva skupina je pristala v Buenos Airesu 12. januarja 1948, druga pa 29. marca 1948.

SAN LUIS

Slovensko begunsko semenišče se je naselilo v nedograjeno poslopje sanluiškega semenišča. Oprema semenišča je bila le zasilna, pa so prostore na hitro priredili. Ker niso

vs profesorji iz Italije odšli v Argentino, se je proforski zbor tukaj skrčil na sedem in kasneje na pet (msgr. dr. Odar, prof. I. Ahčin, prof. dr. I. Lenček, dr. France Gnidovec, dr. Filip Žakelj, Alojzij Košmerlj, Jože Košiček). Tukaj je bilo posvečenih 7 slovenskih novomašnikov.

Sanluiški škof je dve leti gmotno vzdrževal slovensko semenišče v San Luisu, leta 1950 pa je to podporo moral odreči, vso težo vzdrževanja pa je sprejel škof dr. Rožman.

V Argentini je semenišče delovalo najprej v mestu San Luis, končno pa dobilo svoje prostore v Adroguéju (južno predmestje Buenos Airesa). Semenišče je delovalo do leta 1965.

ADROGUÉ

Škof Rožman je svetoval, naj se semenišče preseli v Buenos Alres, da bi bil bliže slovenskim naseljencem. Našli so primerno hišo v Adrogué, južnem predelu predmestja. Selitev iz San Luisa se je vršila 22. in 23. avgusta 1951. Slovenski rojaki so pomagali, da so prostori bili hitro prirejeni in opremljeni. Komaj mesec dni po selitvi, 30. septembra, je bila prva sveta maša v novi kapeli. Zbralo se je lepo število Slovencev. "Slovensko semenišče, ki je do tedaj živelo skrito v daljnem San Luisu, je nenadno stopilo sredi med številno slovensko skupnost v Buenos Airesu in takoj postalo njeno. Profesorji so začeli odslej tudi osebno, ne le s pisano besedo, zelo posegati v življenje tukajšnjih rojakov z govori, duhovnimi vajami, vodilnim delovanjem v raznih organizacijah itd. Na vseh večjih verskih in narodnih prireditvah je mogoče videti bogoslovce iz Adrogué kot nekaj izrazito našega v tujem okolju", je zapisano v poročilu 10. obletnice semenišča.

Za profesorje in bogoslovce je bilo nepozabno doživetje drugi obisk škofa dr. Gregorija Rožmana. Prišel je 9. novembra 1956, se nastanil v semenišču in odšel 22. aprila naslednjega leta.

Predstojniki in predavatelji semenišča v Adroguéju so bili: Prelat dr. Alojzij Odar, prof. dr. Ivan Ahčin, prof. dr. Ignacij Lenček, dr. Franc Gnidovec, dr. Filip Žakelj, dr. Alojzij Kuvkova, dr. Branko Rozman, dr. Mirko Gogala, dr. Jože Rant, Marijan Marolt, dr. med. Ivan Kačar in dr. Pavle Krajnik.

ŠKOFOV DIJAŠKI ZAVOD

Leta 1952 je na pastoralnem obisku škof Rož-

man poleg semenišča ustanovil "Apostolsko šolo" - zavod za dijake. Vsi so ga poznali kot "Škofov zavod" in je bil po svoji zamisli podoben bivšemu ljubljanskemu Marijanišču.

Namen zavoda je bil opisan v 2. odstavku zavodovih pravil: "Namen škofovega dijaškega zavoda je priprava gojencev, ki imajo duhovniški poklic za vstop v slovensko veliko semenišče. A v ustanovi je zavarovana popolna svoboda pri izbiri poklica. Zato naj vsi gojenci prejmejo popolno tukajšnjo izobrazbo (s potrebno slovensko) z bachilleratom", državno priznanim, da bodo tisti, ki ne bi vstopili v veliko semenišče, mogli uspešno nadaljevati in dovršiti visokošolske študije na tukajšnjih univerzah in postati dobri slovenski v Argentini vzgojeni inteligenti in najboljši katoličani, po dobri verski vzgoji, ki so jo v zavodu skupaj z duhovniškimi kandidati prejeli".

Poleg argentinske šole, so gojenci imeli tudi obvezno domačo šolo. Pri tem domačem poku so gojencem polagali temelje katoliške in slovenske kulture. Poučevali so se naslednji predmeti: verouk, slovenščina, zemljepis in zgodovina Slovenije, lepopis in latinščina.

Zavod škofa dr. Gregorija Rožmana v Adrogué je deloval med leti 1952 in 1976, 201 slovenskih gojencev je obiskalo to ustanovo,

ZATON IN PRENEHANJE DEJAVNOSTI SEMENIŠČA

Dne 19. decembra 1959, po smrti škofa Rožmana in ob zmanjšanem številu slušateljev, je Sveta stolica z dekretom Kongregacije za semenišča in univerze ukinila teološko fakulteto slovenskega semenišča v izseljenstvu.

Leta 1965 je semenišče zaključilo svoje delovanje. Živelo je natanko 20 študijskih let.

V tem času je 79 slovenskih duhovnikov vsaj delno šlo skozi to semenišče. 52 od teh je v tem semenišču dovršilo študije in so bili posvečeni v duhovnike kot gojenci tega semenišča. 13 duhovnikov je bilo med vojno predčasno posvečenih in so v tem semenišču dokončali študije. 14 bogoslovcev tega semenišča je prestopilo v druga semenišča. 9 duhovnikov je doktoriralo na fakulteti tega semenišča

Škof Rožman je bil ponosen na slovensko bogoslovno semenišče v izseljenstvu in bil skozi vseh 20 let obstoja tesno povezan nanj. Ko je zvedel, da je sv. stolica odobrila semenišče in fakulteto, je dne 1. avgusta 1945 pisal prelatu dr. Odarju: "Hvala Bogu za fakulteto!". Vse do smrti je škof Rožman čuval nad semeniščem in se zanj čutil odgovornega. Ob zadnjih dveh obiskih je škof Rožman imel stalno bivališče v semenišču. Še dva tedna pred svojo smrtjo je izjavil: "Tisto semenišče v Argentini je le moj dom" (Božja beseda 1960, 1, 11).

Pripravil: Jože Jan

Viri: Duhovno življenje, Slovensko semenišče v izseljenstvu - Edo Škulj, Omnes unum, Slovensko bogoslovno semenišče, Svobodna Slovenija

LITERARNA
ČAJANKA

v Primorskem domu
A. M. E. Triglav

17. maja je kulturni odsek Slovenskega podpornega društva Triglav v Villi Real (CABA) priredil literarno čajanko. Povabljena je bila dr. Julia Sarachu Vodopivec, ki je predavala o ljubezni v slovenski književnosti. Ideja je nastala lani po predstavitvi Okretičeve Poti mojega življenja v kastiljski različici, na kateri je tudi Julia imela kratek nastop.

Po uvodni razlagi o položaju na Slovenskem pod Avstrijo je postregla z nekaj podatki o Prešernu, Gregorčiču in Tavčarju, osvetlila politično in kulturno pomembnost vsakega avtorja v svojem času ter s primeri besedil opisala povezavo med ljubeznijo in politiko. Temo obvlada do potankosti, saj je bila nekako del njene doktorske naloge na Univerzi v Buenos Airesu, kjer je sedaj profesorica na katedri za slovanske literature. Med primeri je bil prebran en kratek odlomek tudi v izvirniku.

Kljub slabemu vremenu, dežju, neurju, povodnji, ponekod celo debeli toči, so prišli skoraj vsi, ki so potrdili prisotnost. Navzoči so pozorno spremljali Julijino predavanje in po končani predstavitvi so nekateri tudi nabavili knjige, ki jih je Julia imela s seboj. Nato se je na mizah serviral čaj, rogljički in potica ter se razvil prijeten klepet.

Velika zahvala gre članom društva, ki se trudijo za ohranitev slovenskega duha ter pripadnosti narodu po skoraj stoletju begunstva pred italijanskim nasiljem.

Rok Fink
Lektorirala: Tjaša Lorbek

Fotografije: Elsa Bat, Tilka Leskovec, Lojze Maček ter podpisani

ANDREJA TRENC IN GORAN MEDJUGORAC

v Paranaju

Andreja Trenc, lektorica za španski jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani, je tokrat prvič obiskala Argentino, medtem ko je bil Goran Medjugorac, akademski slikar iz Ljubljane, že večkrat tu. Povabilo ju je društvo Triglav v mestu Paraná, da se predstavita vsak s svojim delom. Z njima smo se pogovarjali tudi mi.

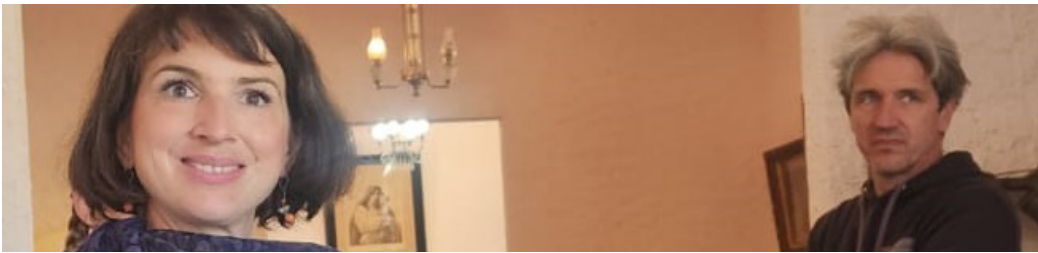
RF: Andreja, Goran, kako je prišlo do tega projekta?
AT: Na temelju prejšnjih Goranovih umetniških pobud sodelovanja z društvom Slovencev v provinci Entre Ríos, ki jih je z letošnjim projektom – razstavo slik na temo čebele in njenih migracij – želel dodatno podpreti tudi z jezikovnim okvirom. Tu se je odprla možnost, da za slovensko izseljensko društvo, ki, podobno kot upodobljana čebela išče ravnovesje med izvorom in prilagoditvijo okolju, potrebuje podporo v maternem jeziku, jeziku babic ali celo pradedov. Tako sem prispevala krajši špansko-slovenski in slovensko-španski glosar osnovnega izrazoslovja in ga ob tej priložnosti predala društvu.
GM: Pred šestimi leti sem že sodeloval z društvom Triglav Entre Ríos na podobno temo. Letos pa sem se v Sloveniji imel priložnost pogovarjati z enim prijateljem čebelarjem in povedal mi je, da je naših čebel – kranjskih sivk – vedno manj, ker jim ne odgovarja vedno toplejše podnebje in se selijo v severnejše države, k nam pa prihajajo čebele iz južnejših krajev. Zgodba je zelo podobna migracijam ljudi. Tudi naši Slovenci so se selili v druge kraje. Naj bo razlog političen, ekonomski ali pa pač ljubezen ali radovednost, ljudje se selimo tja, kjer so razmere ugodnejše. Ko sem stvar predstavil Andreji, se nama je zdelo zanimivo, da bi še ona predstavila kaj zraven s področja jezika. Prišla je na idejo glosarja in meni se je zdelo čudovito. Zgodba se mi je zdela zanimiva, projekt sem prijavil na Urad RS za Slovence po svetu in, evo, tukaj smo.

RF: In kako to, da kar v prestolnici province Entre Ríos?
GM: Kot sem že omenil, pred šestimi leti sem tukaj že delal en projekt. V Cerritu, kjer je kar velika slovenska skupnost, in še v Paranaju. Od takrat ohranjamo stike. Včasih se tudi javim na njihov radio ali pa se slišimo kar tako. Nekaj njihovim članom sem tudi malo pomagal pri selitvi v Slovenijo. Pogovarjali smo se, da bi skupaj pripravili kaj za letos, in tako je prišlo do projekta. Usoda je nanesla tako, da tukaj pozam največ ljudi, s katerimi lahko kaj naredimo na področju kulture. Jaz sem namreč slikar.
RF: O čem so bile torej vajine predstavitve?
AT: O procesu, izvoru in smislu glosarja.
GM: Jaz sem predstavil 30 akvarelov na temo

kranjske čebele. Gre za podobe čebel na papirju, ročno izdelanem iz invazivnih rastlin. V mojem primeru iz japonskega dresnika. V Sloveniji je eno podjetje, ki izdeluje pohišstvo, papir ... iz invazivnih rastlin. Tako invazivne rastline dobijo novo vlogo in korist. Nekaj, kar je bilo prej videno kot škodljivo, je naenkrat koristno za družbo. V Evropi je v teh časih veliko debate o priseljencih. Evropejci jih velikokrat vidijo kot invazijo in se ne zavedajo, da so to ljudje, ki bodo kmalu koristen del starajoče se evropske družbe. Po drugi strani bi bilo pa dobro, da se zavemo, da smo tudi mi v nekaterih trenutkih morali vse pustiti in oditi iz domovine. Veliko Slovencev na primer v Argentino. Ko vidim nekoga iz Sirije na ljubljanskih ulicah, si predstavljam Slovenca, izgubljenega v Buenos Airesu leta 1930 ali 40 ali 45. Ne zna jezika, nikogar ne pozna. Vse je pustil za sabo in mora začeti iz nič. Tu je veliko vzporednic in želel sem, da ljudje malo razmišljajo o tem.

RF: Kako bi ocenila odziv občinstva?
AT: Odziv je bil glede na odzivnost in tvornost društva v medijih in argentinski družbi pričakovano, saj razpolaga z radijsko oddajo, svojim centrom in predstavniki v lokalnih ustanovah, kljub temu pa je bil tudi presežen in hvaležen glede na zelo oseben odziv vsakega od prisotnih obiskovalcev in obiskovalk. Kot jezikoslovka cenim, da bodo predstavljeno izrazoslovje skrbno prenesli v rabo.
GM: Odziv se mi je zdel odličen. Ogromno ljudi je prišlo po predstavitvi in mi čestitalo. Zelo so se zanimali za projekt in tema se jih je dotaknila. Sam sem zelo zadovoljen z odzivom in seveda hvala Društvu Triglav iz Entre Ríosa. Res so se potrudili in dobro organizirali vse.

RF: Seveda nista bila samo tam, tudi sta ostala cel teden v Buenos Airesu. Kaj sta tu obiskala?
GM: Jaz sem prej živel v Buenos Airesu. Moja prejšnja partnerica je Argentinka in moji otroci so se rodili tukaj, tako da je Buenos Aires moj drugi dom. Andreja je bila tu prvič in seveda sem jo peljal povsod, kamor sva le zmogla v enem tednu. Caminito, San Telmo, Tigre, v teatru Colón sva si ogledala Puccinijevo opero Triptih, Avenida Corrientes, Bar Británico ... vse peš. Kot prava Slovenca. Prehodka sva po

moje 60 km v petih dneh.

RF: Tudi plešeta tango. Kako je bilo tu, prvič na milongi v prestolnici tega plesa?
AT: Zanimivo in posebno, ravno zaradi tega, ker ni bila plesna izkušnja nič “posebnega” ali drugačnega od ustaljenih evropskih ali slovenskih milong. Tango je za marsikoga vedenjski kodeks in obredje, ki se le redko, in na srečo ravno v prestolnici zahvaljujoč kultiviranosti in izkušenosti plesalcev, sprevrže v spektakel. Imela sva možnost izmenjati nekaj prijetnih, umirjenih glasbeno-plesnih venčkov ali “tand” z lokalnimi plesalci in tako tudi s tega vidika, ki je zelo neposreden, stopiti v stik z duhom, ki preveva Argentine. Izpostavljam, da sem tu prvič, zato sem občutila njihovo dobrotljivost.
GM: Jaz nisem tako izkušen plesalec, kot je Andreja. Meni je bilo super. Vsekakor pa od vedno uživam v tangu. Ko ga poslušam ali plešem. V Buenos Airesu ima pa tango še prav poseben zvok. Celotno mesto diha tango in to me je vedno privlačilo.

RF: Bi še kaj omenila, kar se vama zdi zanimivo ali pomembno?
AT: Da, trpkost družbenih razmer, razslojenosti in vrednot. Protislovje se je zlasti izrisovalo s preprostim in iskrenim duhom, ki zaznamuje tukajšnje življenje (potovali smo namreč z Goranovima otrokoma, ki imata v Argentini sorodnike) v bližnjem stiku in izkušnjo zelo oplemeniti.
GM: Čutim, da gre Argentina skozi eno težko obdobje, in želim si, da se čim prej postavi na noge. Drugače bo pa moje srce vedno tukaj, z mojimi prijatelji in tem mestom. Vsako nedeljo si v Ljubljani navijem radio La 2x4. Poslušam tango in vremensko napoved v Buenos Airesu. Ko zaprem oči, sem v trenutku spet tu.

RF: Hvala lepa in seveda dobrodošla, kadarkoli se spet pojavi možnost za vajin obisk tu na južni polobli.
AT in GM: Ni za kaj, hvala tebi, Rok, in upam, da kmalu spet spregovorimo po slovensko.

Rok Fink
Lektorirala: Tjaša Lorbek

MOLITEV IN POST ZA DOMOVINO 2025

Spoštovani in dragi prijatelji!
25. junija 2025 – na dan državnosti - bomo obhajali 34. obletnico samostojnosti Republike Slovenije in pred tem praznikom - rojstnim dnevom slovenske države - želimo ponovno, že petnajsto leto zapored, v molitvi in postu povezati Slovence doma in po svetu, da bi se v skupni molitvi zahvalili za našo samostojno državo in da bi prosili za božje varstvo in blagoslov za naš narod in našo domovino.
Zato ponovno vabimo vse Slovence in vse sodržavljane, da se s hvaležnostjo in s prošnjo za domovino Slovenijo povežemo v molitveni devetdnevnik pred dnevom državnosti. V času devetdnevnic, ki bo potekala od ponedeljka 16.06.2025 do vključno torka 24.06.2025 in zlasti v **24 urah molitve in posta za domovino**, Bogu skupaj izročimo našo domovino ter zanjo in njene prebivalce

molimo in prosimo Božjega varstva in blagoslova, kar v teh časih še kako potrebujemo.
Živimo v negotovih časih in svetu, ki je poln nemira, sovražnosti, nerazumevanja in nezaupanja. Zato bomo kot romarju upanja letos molili za domovino pod geslom: »ZAUPANJE - POT MIRU«.
Prav vsak je dobrodošel, da se pridruži našemu v molitvi povezanemu občestvu in na ta način doda kamenček v molitvenem mozaiku, ki ga bomo naši domovini ponovno poklonili ob njenem prazniku.
V času devetdnevnic povabljeni, da se ponovno v duhu in molitvi povežemo po župnijah, družinah, skupnostih in občestvih in skupaj opravimo molitveno devetdnevno za našo domovino. V času devetdnevnic se bomo vsako jutro ob 5.00 povezali v živi rožni venec, ki ga bomo molili tudi preko valov

Radia Ognjišče.
Letos bo 24 ur molitve in posta za domovino potekalo od nedelje 22.06.2025 od 18:30 ure do ponedeljka 23.06.2025 do 18.30 ure.
Naša molitvena veriga bo 24 urna priprava oz. uvod v **sveto mašo za domovino**, ki jo bodo **v ljubljanski stolnici darovali slovenski škofje v ponedeljek 23. junija 2025 ob 18:30 uri**.
Ponovno vabimo različne katoliške organizacije, gibanja in skupnosti doma in po svetu, da se nam pridružite v letošnji 24-urni molitveni verigi za domovino.
Prijazno povabljeni k sodelovanju v 24-urni molitveni verigi ob 34- letnici samostojne slovenske države.
VLJUDNO VAS PROSIM, DA ČIM PREJ SPOROČITE ALI STE PRIPRAVLJENI SODELOVATI in sicer tako, da se vpišete v seznam na naslednji povezavi:

Razpredelnica 24 ur molitve za domovino

Kdor se prej prijavi, si zagotovi ugodnejši termin.
Svojo udeležbo lahko sporočite tudi z odgovorom na to elektronsko sporočilo ali pa po telefonu 01/4383870 ali 040/755745 (Mateja Maček).
Molitev bo tudi letos (razen zadnje ure) potekala preko spleta in sicer tako, da bodo skupine, ki bodo oblikovale molitev v določenem časovnem terminu sodelovale preko aplikacije Zoom, ostali pa se bodo pridružili preko You Tube kanala. Na tak način se lahko molitveni verigi pridružijo slovenski domoljubi na vseh koncih sveta.
Že v naprej se vam zahvaljujemo za vaš odgovor in sodelovanje.
Naj Gospod blagoslavlja naš narod, našo domovino Slovenijo in vse njene prebivalce.

Mateja Maček

